

Sygn. akt VII U 347/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2018 r. w Warszawie

sprawy L. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania L. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 31 grudnia 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

L. J. w dniu 22 stycznia 2016 r. wniosła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji z dnia 31 grudnia 2015 r., znak: (...). Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do renty oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych w celu ustalenia jej niezdolności do pracy (k. 2-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 17 lutego 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 22 grudnia 2015 r. uznała odwołującą za zdolną do pracy. W związku z powyższym Oddział odmówił ubezpieczonej przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 9 a. s.).

Sąd postanowieniem z dnia 1 marca 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza kardiologa, ortopedy, neurologa i endokrynologa celem ustalenia, czy po dniu 31 grudnia 2015 r. ubezpieczona jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy, ze wskazaniem daty powstania tej niezdolności; czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeśli okresowa to, na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia, to na czym ona polegała (k. 13 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 29 listopada 2016 r. odwołująca wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie uzupełniającej opinii biegłych po przyjęciu nowych dowodów oraz o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z medycyny pracy

na okoliczność, czy suma wszystkich schorzeń, ich natężenie i wzajemne oddziaływanie pozwalają jej wykonywać dotychczasową pracę szwaczki w pełnym wymiarze czasu pracy. W uzasadnieniu do pisma odwołująca wskazała, że od czasu gdy w dniu 30 czerwca 2015 r. przyznano jej rentę z uwagi na przewlekłe schorzenie układu kostno-nerwowego i nerwowego, jej stan zdrowia pogorszył się. W związku z tym, Sąd na rozprawie w dniu 18 stycznia 2017 r. postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy na okoliczność, jak w postanowieniu z dnia 1 marca 2016 r. (k. 87-92 i 103 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 18 kwietnia 2017 r. odwołująca wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych psychologa i psychiatry na okoliczność ustalenia, czy jej zaburzenia psychiczne powodują jej całkowitą lub częściową niezdolność do pracy. Ubezpieczona również zakwestionowała wydane dotychczas opinie biegłych wskazując, iż są one wadliwe i nie mogą stanowić podstawy rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Biegli charakteryzując dane osobowe odwołującej się wskazali, iż jest ona z zawodu krawcową, co jest niezgodne ze stanem faktycznym i zdaniem odwołującej wpływa na treść złożonej opinii. W związku z tym Sąd postanowieniem z dnia 6 lipca 2017 r. dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych psychiatry i psychologa (k. 175-178 i 225 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 25 września 2017 r. odwołująca ustosunkowując się do sądowej opinii psychiatryczno-psychologicznej wskazała, że jest ona wewnętrznie niespójna oraz niepełna i wniosła m.in. o dopuszczenie i przeprowadzenie uzupełniającej opinii biegłego z zakresu psychiatrii oraz biegłego z zakresu psychologii na okoliczność całkowitej niezdolności do pracy z uwagi na jej stan zdrowia psychicznego (k. 253-254 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 30 stycznia 2018 r. działając odwołująca wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie opinii z nowego zespołu biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii na okoliczność całkowitej niezdolności do pracy z uwagi na jej stan zdrowia psychicznego z powodu rażącej wadliwości opinii z dnia 18 grudnia 2017 r. oraz opinii z dnia 23 sierpnia 2017 r., które są wzajemnie sprzeczne. Ubezpieczona wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu anestezjologii i wezwania na rozprawę biegłych sądowych z zakresu kardiologii, neurologii, ortopedii i medycyny pracy (k. 297-299 a. s.).

Sąd w dniu 13 lutego 2018 r. wydanym na rozprawie postanowił oddalić wnioski dowodowe złożone przez odwołującą w piśmie procesowym z dnia 30 stycznia 2018 r. (k. 315 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. J. w dniu w dniu 28 maja 2015 r. złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 1 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku wydał decyzję w dniu 17 lipca 2015 r., znak: (...), zgodnie z którą przyznał odwołującej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 10 lipca 2015 r. Renta przysługiwała do dnia 31 grudnia 2015 r. (k. 77 a. r.).

L. J. w dniu 27 października 2015 r. złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 81 a. r.).

Zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 23 listopada 2015 r. odwołująca została uznana za zdolną do pracy (k. 87 a. r.).

Od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika ZUS ubezpieczona złożyła sprzeciw.

W związku z powyższym Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 22 grudnia 2015 r. podtrzymała stanowisko wyrażone przez lekarza orzecznika ZUS (k. 97 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję w dniu 31 grudnia 2015 r., znak: (...), zgodnie z którą odmówił odwołującej przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał,

że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 22 grudnia 2015 r. stwierdziła, iż ubezpieczona nie jest osobą niezdolną do pracy (k. 99 a. r.).

Sąd Okręgowy na podstawie treści opinii biegłych sądowych ustalił, że:

- w zakresie kardiologicznym u odwołującej rozpoznane schorzenia kardiologiczne badanej nie naruszają sprawności organizmu w stopniu dającym podstawy do orzeczenia długotrwałej niezdolności do pracy, zarówno całkowitej i częściowej, po dniu 31 grudnia 2015 r. W ostatnim okresie nie nastąpiła istotna zmiana stanu zdrowia odwołującej w aspekcie kardiologicznym, jednak a jej schorzenia kardiologiczne nie powodowały niezdolności do pracy. Nadciśnienie tętnicze i miażdżyca tętnic wieńcowych charakteryzują się u ubezpieczonej niewielkim zaawansowaniem. Zaburzenia rytmu rozpoznawane przed 2000 r. zostały poddane skutecznemu leczeniu interwencyjnemu, Wysilek fizyczny nie jest przeciwwskazany, a nawet jest zalecany (k. 19-24 a. s.);

- w zakresie endokrynologicznym odwołująca jest zdolna do pracy. U ubezpieczonej nie stwierdzono częściowej ani też całkowitej niezdolności do pracy z uwagi na brak schorzeń endokrynologicznych. U odwołującej rozpoznano jedynie nadciśnienie tętnicze wyrównane farmakologicznie bez cech niewydolności układu krążenia (k. 37 a. s.);

- w zakresie neurologicznym odwołująca również jest zdolna do pracy. W wydanej opinii biegła wskazuje, iż w badaniu neurologicznym nie stwierdzono istotnych odchyłeń od normy. Ruchy odcinka szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego bólowo ograniczone w stopniu miernym. Nie stwierdzono niedowładów i ataksji. U odwołującej rozpoznano zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych bez istotnych objawów neurologicznych oraz stan po leczeniu operacyjnym z powodu dyskopatii C6-C7 ze stabilizacją (...) w styczniu 2015 r. Stwierdzone schorzenia mogą być leczone w okresach zaostrzeń dolegliwości w ramach czasowej niezdolności do pracy, ale przy aktualnym stopniu zaawansowania i nasileniu objawów, nie powodują znaczącego upośledzenia funkcji organizmu (k. 56-57 a. s.);

- w zakresie ortopedycznym odwołująca jest zdolna do pracy. U ubezpieczonej rozpoznano stan po operacji dyskopatii szyjnej C6C7, wypuklinę krążka międzykręgowego L4L5, naczyniaka trzonu Th2 oraz osteoporozę. Nie stwierdzono zmian w obrębie kręgosłupa szyjnego, piersiowego i lędźwiowego, które powodowałyby niezdolność do pracy zarobkowej (k. 73 a. s.).

- w zakresie medycyny pracy odwołująca w aktualnym stanie zdrowia, po dniu 31 grudnia 2015 r. kwalifikuje się do pracy zawodowej. U ubezpieczonej rozpoznano zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, bez istotnych objawów neurologicznych, ubytkowych, bez upośledzenia sprawności narządu ruchu, stan po operacji dyskopatii C6-C7 ze stabilizacją (...) w styczniu 2015 r., a także nadciśnienie tętnicze wyrównane, bez powikłań narządowych oraz niewielkie ograniczenie ruchomości stawu barkowego prawego spowodowane uszkodzeniem stożka rotatorów barku prawego. Odwołująca jest w dość dobrym stanie zdrowia psycho-fizycznym, a dolegliwości bólowe kręgosłupa i stawów barkowych, zwłaszcza prawego mogą wymagać rehabilitacji i leczenia w ramach czasowej niezdolności do pracy. Narząd ruchu jest dość sprawny, gdyż poza niewielkim ograniczeniem ruchomości barku prawego nie stwierdzono innych odchyłeń (k. 158-160 a. s.);

- w zakresie psychiatryczno-psychologicznym na podstawie zgromadzonych materiałów w aktach sprawy oraz po osobistym badaniu odwołującej stwierdzono brak podstaw do istnienia niezdolności do pracy po 31 grudnia 2015

r. Odwołująca cierpi głównie na schorzenia układu kostno-stawowego. Bóle i zawroty głowy wystąpiły po operacji dyskopatii kręgosłupa szyjnego. Rozpoznano zaburzenia depresyjne. Nasilenie objawów w trakcie badania nie wskazywało na istnienie niezdolności do pracy w sierpniu 2017 r., ani też w momencie dokonywania oceny przez Komisję Lekarską ZUS w grudniu 2015 r. Zaburzenia występujące ponad pół roku po wydaniu orzeczenia przez Komisję Lekarską ZUS wykraczają poza meritum niniejszego postępowania (k. 235-242 i 281-287 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, aktach rentowych ubezpieczonej, a także w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność z rzeczywistym stanem faktycznym nie budziła zastrzeżeń Sądu, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy materiał dowodowy. Sąd jako materiał kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy uznał opinie powołanych biegłych sądowych, albowiem dowód ten pozwolił na dokładne określenie zakresu dysfunkcji, jakie występują w stanie zdrowia odwołującej. Z tego też powodu ustalenia poczynione przez biegłych Sąd przyjął za własne, albowiem opinie wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej.

Sąd zwraca uwagę również, że biegli lekarze orzekający w niniejszej sprawie są specjalistami w swoich dziedzinach, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie L. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 31 grudnia 2015 r., znak: (...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 ust. 1 ustawy. Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, wyników badań odwołującej oraz opinii biegłych sądowych z zakresu kardiologii, endokrynologii, neurologii, ortopedii, medycyny pracy, psychologii oraz psychiatrii u odwołującej nie wystąpiła niezdolność do pracy o charakterze całkowitym lub częściowym. W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż odwołująca cierpi na wiele chorób, które zostały zdiagnozowane przez biegłych sądowych w sporządzonych opiniach sędowo-lekarskich. Sąd na potrzeby niniejszej sprawy dokonał rozważań dotyczących wszystkich opinii sądowych. Na ich podstawie Sąd doszedł do przekonania, że uzyskane wnioski z opinii lekarzy specjalistów powołanych specjalności odnoszą się w sposób wszechstronny do stanu zdrowia ubezpieczonej, oceniając szeroko skutki jej schorzeń w kontekście możliwości podjęcia pracy. Ustalenia zawarte w uzyskanych opiniach biegłych sądowych, poczynione w oparciu o wyniki badań specjalistycznych oraz bezpośrednio badanie ubezpieczonej, stanowią w ocenie Sądu rzetelną i rzeczową analizę jej stanu zdrowia oraz podstawę dotyczącą nieistnienia niezdolności do pracy. Sąd przyjął, że treść opinii stanowi w pełni wiarygodny i rzetelny materiał dowodowy pochodzący od biegłych, którzy są specjalistami w swoich dziedzinach i posiadają wieloletnie doświadczenie w opiniowaniu spraw. Sąd doszedł do przekonania, iż odwołująca cierpi głównie na schorzenia układu kostno-stawowego. Bóle i zawroty głowy wystąpiły

po operacji dyskopatii kręgosłupa szyjnego. Biegli z zakresu kardiologii, endokrynologii oraz medycyny pracy jasno w sposób wyczerpujący uzasadnili, że odwołująca w aktualnym stanie zdrowia kwalifikuje się do pracy zawodowej. Dolegliwości bólowe kręgosłupa i stawów barkowych, zwłaszcza prawego mogą wymagać rehabilitacji i leczenia w ramach czasowej niezdolności do pracy. Również biegli z zakresu psychologii i psychiatrii stwierdził brak podstaw do wnioskowania o istnieniu niezdolności do pracy po dniu 31 grudnia 2015 r., które Sąd uznał za wiarygodne i rzetelne.

Sąd zważył, że argumentacja użyta przez odwołującą nie uprawdopodobniła, iż możliwa była inna ocena jej stanu zdrowia, aniżeli wynikająca z opinii powołanych w sprawie biegłych sądowych. Zgodnie z linią orzecniczą Sądu Apelacyjnego, „sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z kolejnych biegłych, czy też opinii instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszej opinii, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy, gdy opinia, którą dysponuje zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania

co do trafności jego wniosków końcowych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa 131/13). „Oceny zdolności do pracy, oznaczającej potencjalną możliwość wykonywania zatrudnienia, dokonuje się przy uwzględnieniu stopnia naruszenia sprawności organizmu, możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz celowości przekwalifikowania zawodowego z uwagi na rodzaj

i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Niezdolność do wykonywania pracy dotychczasowej jest warunkiem koniecznym ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale nie jest warunkiem wystarczającym, jeżeli wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne usprawiedliwiają rokowanie, że mimo upośledzenia organizmu możliwe jest podjęcie innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu zawodowym” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 czerwca 2016 r., sygn. akt III AUa 464/15). Odnosząc się do zarzutów zgłoszonych przez odwołującą, Sąd doszedł do przekonania, że były one nieuzasadnione. Subiektywna negatywna ocena dotycząca sporządzonych przez biegłych opinii nie stanowi wystarczającego powodu, aby dopuszczać kolejny dowód w sprawie. Sąd doszedł do wniosku, że dopuszczenie dowodu z opinii kolejnych biegłych sądowych byłoby bezprzedmiotowe i prowadziłyby do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania. Z uwagi na fakt, iż żaden z biegłych sądowych nie ocenił stanu zdrowia ubezpieczonej jako kwalifikującego do zastosowania kryterium niezdolności do pracy, Sąd nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, która została w konsekwencji wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób prawidłowy.

Sąd na marginesie rozważań prawnych wskazuje, że pogorszenie stanu zdrowia odwołującej w toku niniejszego postępowania sądowego nie jest okolicznością uzasadniającą przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Biegli sądowi dopuszczeni

do sprawy opiniowali stan zdrowia ubezpieczonej na datę wydania zaskarżonej decyzji. Ewentualna zmiana stanu zdrowia odwołującej, która mogła wystąpić na przestrzeni lat, może być rozpoznawana w ramach kolejnego postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)

(...)